

GEMECS

JOAN GUEROLA

POEMES

Espetecs i gemecs (poemes)

Índex

-Pròleg.....	2
-Les cuixes de la tramuntana.....	3
-Un esguard esborronat.....	4
-Una fruita.....	5
-La flama improvisada d'un xiprer.....	6
-Claror heroïna.....	7
-Orenetes.....	8
-Duet.....	9
-Remor incansable.....	10
-Carla.....	11
-Harmonies tel·lúriques.....	12

Pròleg

"Els textos propers al surrealisme del darrer poemari esdevenen uns poemes amb imatges oníriques en el llibre **Espetecs i gemecs**. Arrencant de la natura els matisos de la llum, dels colors, de les fruites... Brolla tota una simbologia que s'ajusta als sentits de cadascú capaç d'acompanyar-nos en moments que hom està força cardat o que, per contra, hom se sent fantàsticament bé".

Les cuixes de la tramuntana

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

L'imagino navegant per aigües del petó.
D'ençà que adéu digué, mai més
les espelmes de l'estima s'han encès,
una estima que sempre perd
i s'oblida com la dolçor dins d'un meló.
Només les cuixes de la tramuntana
són les bruixes que piquen fort i no tenen aturador,
xiulen, espanten teules i fanals, s'arriben a esbojarrar,
i em fan recordar sense cap confusió
la imatge que venera el so transeünt d'una campana.
Ara trenant llaços amb veu de pluja plorosa
t'esbrino, t'esguardo el ganivet esmolat del cos
que albira vida després que una constel·lació
de besos, i d'esperança ha fet florir la galta de l'alba.

© del poema: Joan Guerola, 1980

Joan Guerola

Un esguard esborronat

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

Les espelmes s'encendran a la nit
i la fletxa em farà fresar per estanys de gessamí,
potser el diable escampi la flaire que m'adreci al lloc fix.
Sentiments de mel que em malmenen sense fi,
i m'escorxin com una llebre que fuig,
com una joguina que bull en les venes del camí.
Serp que m'abat i atordeix quan em rodeja i estreny el cos
que tothora furta les joies del goig,
que escanyen i esdevenen llàgrimes i moren
eixugant-se de pressa al mateix hort.
El cel té fred i s'esborrona en un esguard tremolós.

© del poema: Joan Guerola, 1980

Joan Guerola

Una fruita

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

Sota les ataüllades desaprovadores dels ulls d'una olivera,
unes taronges la fan petar amb llavis seductors
que també se'n pixen de riure i tenen molt llarga la llengua.
Com que no tenen gota d'honestat, en acabat, gosen permetre que les bressolen
la llum i la grandària d'un sol estiuenc que res adúltera.
Les sargantanes no en volen saber res i toquen el dos,
per bé que veuen com els raigs les escanyen amb còlera
i que fins i tot més tard jeuen eixarrancades a terra a ple sol,
gairebé resten sense respirar i com ànima en pena.
Amb tot això les oliveres engeguen una dansa de dol
quan arriba l'hora dels prodigis del vespre que es clivella,
ja entre la fullaraca seca de les canyes alguna serp dorm
i els grills canten i d'algun lloc s'allibera una herba corretgera.

© del poema: Joan Guerola, 2022

Joan Guerola

Girona, 23 de febrer de 2022

La flama alta d'un xiprer

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

Sobre la sorra de la platja somnia una tauleta
des d'on neix el raig com un xiprer
que solca la galera
i ens porta la fantasia que les noces festeja.
La d'una llarga flama
arrossegada del cap sobirà d'una simfonia,
on cada partícula afina, l'honra i xipolleja.
De sobte, torna el feble germà de l'espai que espurneja
el bes que per la seva galta s'esmunyia,
alhora que en la fosca ben aviat s'encenia
les espelmes de l'estany.

© del poema: Joan Guerola, 1980

Joan Guerola

Claror heroïna

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

Els dies immensibles d'estiu despullen
trajecte i extensió de la grandària de la llum,
com nines que sobreïxen de cel amunt!
Ella, amb tota la magnitud d'una platja sense volum,
fica i enfonsa llavis nostàlgics i ressecs
sobre la pau metàl·lica de l'olivera:
reconciliació que albira la carn de la pols.
La magnitud seca de la llum dorm com l'algeps
sempre com el cap d'un rodamón
que no permet ni fer volar coloms,
i no va pas darrere l'ombra inútil de la mosca.
La claror em fa abocar càntirs de mediocritat
sobre una ferrada de llençols i l'estenc al tendal de filferro
i del qual tothora queden per arreu penjolls.
En acabat, se'ls asseu a sobre la son
d'una llarga i perversa reverberació.
A hores d'ara el sol ja deu haver-la cicatritzat
perquè el dia, com a un nen, s'ha engolit una abella
que en la gola li ha picat, com a tripulant d'absència,
i, amb prou feines, la llum a deshora heroïna pot respirar
acabant per rendir-se agenollada quan hi flueix l'eterna nit.

© del poema: Joan Guerola, 1980

Joan Guerola

Orenetes desubicades

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

La muda bombeta en l'estany de la finestra
fa créixer la forma d'un paper
sota l'ombra cendrosa de l'àlber.

Hom hi veu orenetes sense destinació que gruen ara i adés
per sobre el cos que participa com un arbre més,
que en el silenci de la revolada esborra records com genets
que cavalquen sobre la llum dels cirerers.

© del poema: Joan Guerola, 1980

Joan Guerola

Duo des Fleurs

***Lakmé**

“Ah! glissons
en suivant
le courant fuyant
dans l'onde frémissante.

D'une main nonchalante,
gagnons le bord,
où l'oiseau chante.
Dôme épais,
blanc jasmin
nous appellent ensemble!”
Léo Delibes

Duet

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

... I de la finestra sota la teulada desemboca, rellisca la trena
de notes i acords musicals d'un flabiol.
Sense pressa, a mitjan tarda quan sembla
que, en el silenci del carrer, els minuts no existeixen, la trena
regalima paret avall, passa pel costat de la vareta del rellotge de sol
i encara baixa fins que s'enreda entre les petúnies d'un balcó.
Continuen davallant els fa majors i dos majors...
I els fas, dos, mis, que van donant alè
de vida a la trena fins que, de cop i volta,
una bufada de vent li porta les notes musicals d'un piano. Llavors,
aquestes s'abracen apassionadament amb les del flabiol
i van escrivint la partitura que aviat s'estrena.

© del poema: Joan Guerola, 2014

Joan Guerola

Remor incansable

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

Com si espampoléssim vinya,
espremem sofriments d'incomprensió
i en bevem el suc per fruit
la llum que teixeix un tebi tapís que adoba
la bellesa de cada dia, que s'esmuny a correquita
i no ens deixa ni sentir el moviment de la mateixa ombra.
Que les mans despullin la incansable lluita,
i desarrelen la venjança que cavalca i no perdona.

© del poema: Joan Guerola, 1980

Joan Guerola

Carla

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

La cabellera de la Carla no és un joc de serpentines,
quan, per més que no l'alimenti l'onatge de vent,
en Haroldman la vol fer volar com un estel.
Així, mentre va caient, imita les fulles de plataners,
ho fa tot rient, serpenteja fent cercles i guspises en el descens.
No cau com un meteorit llançat pels llavis del firmament,
més aviat amb parsimònia fins que l'abracen les gemmes de la terra.
A ambdós se'lspanseix la dimensió de l'onatge del diàleg.
Ni uns porros, ni una boca oberta que es menja l'altra boca,
ni engolides i sospirs vessen rugits de desig que esquincen l'aire.
Per contra, el deliri glaçat com mans amb silencis de marbre.
Incapaços de destravar les ales dels embolics, restituir i redreçar,
fracassen perquè cavalls invisibles estan arrossegant,
sense resplendor, el maleït carruatge
d'odi, retrets i menyspreu: com els costa treure's el bagatge!
En Haroldman, bru i molt masculí, la ferida no sap purificar,
ja que presumeix d'un caràcter de punyals que talla.
Així, la sageta d'aquella estima roman clavada
sobre un rellotge de paret, però ja no balla,
més aviat resta rovellada i sola s'escanya.

Joan Guerola

Girona, 1 de juliol del 2020

Harmonies tel·lúriques

(Del llibre *Espetecs i gemecs*)

Bales de palla rutilen com llances que subjecten les Alberes.

En la solitud de Port-Lligat dormen ganivets metamòrfics.

Seda, sal de sempre i alè de mar edificuen i guarneixen batecs,
que fascinen el cor de la immensitat i retornen un grandiós tresor.

Dormen el son etern ganivets, sorres i roques, que les tramuntanades esmolien.

Tothora feréstegues mai no clapen bé perquè no tenen llit,
mentre que tu, Dalí, amb elles esgarrinxes la terra per extreure'n espectres i delits.

El vent tel·lúric i tenaç, i l'abisme, no pas als homes de mar, si no a altres derrotats.

El teu pinzell ens va deixar la morfologia dels enigmes, encara no difuminats.

Que ni les formigues atòmiques ni la memòria instantània més audaç han reblanit,

Potser l'oreig sinuós gronxa les ombres del teu geni a la nit,

capaç d'arrencar l'harmonia de la tramuntana i l'encís de pobles medievals.

© de la foto i del poema: Joan Guerola Tolsà, 2022

Joan Guerola

Girona, 26 de juny del 2022